

Strona w wybranej przez Ciebie wersji językowej jest obecnie tłumaczona przez nasze służby tłumaczeniowe.

włoski

Do tej pory przetłumaczono ją na następujące języki

Swipe to change

Sąd którego kraju jest właściwy w danej sprawie?

Włochy

1 Do jakiego sądu należy się zwrócić: do sądu powszechnego orzekającego w sprawach cywilnych czy do sądu szczególnego (na przykład sądu orzekającego w sprawach z zakresu prawa pracy)?

Niektóre spory cywilne należy wnosić do sądów szczególnych. Spory w sprawach dotyczących rolnictwa rozstrzygają szczególne wydziały sądów powszechnych, natomiast spory w sprawach handlowych i biznesowych rozstrzyga sąd gospodarczy (*tribunale delle imprese*). Do innych sądów szczególnych należą trybunał ds. nieletnich oraz sąd ds. wód publicznych. We wszystkich pozostałych przypadkach sprawy cywilne są rozpatrywane przez sądy powszechne, które mogą jednak stosować specjalne procedury, na przykład w przypadku sporów pracowniczych i sporów dotyczących najmu.

2 W przypadku gdy właściwość mają sądy powszechne orzekające w sprawach cywilnych (tj. sądy, które odpowiadają za rozpoznawanie takich spraw), w jaki sposób mogę się dowiedzieć, do którego z nich należy się zwrócić?

Sąd właściwy ustala się na podstawie właściwości miejscowej – właściwość ogólną dla osób fizycznych (*foro generale delle persone fisiche*) posiada wówczas sąd miejsca zamieszkania pozwanego; na podstawie wartości przedmiotu sporu – w zależności od której pozw rozpatruje sędzia pokoju (*giudice di pace*) albo sąd powszechny (*tribunale*); lub na podstawie właściwości rzeczowej – niektóre sprawy będą rozstrzygały określone sądy niezależnie od wartości przedmiotu sporu: przykładowo pozwy o unieważnienie małżeństwa rozpatruje sąd powszechny orzekający w składzie kilku sędziów.

2.1 Czy istnieje rozróżnienie w hierarchii sądów powszechnych orzekających w sprawach cywilnych (na przykład sądy rejonowe są sądami niższej instancji, a sądy okręgowe są sądami wyższej instancji), a jeżeli tak, który z nich jest właściwy w mojej sprawie?

Nie istnieje zależność hierarchiczna pomiędzy sądami – istnieją jedynie sądy o różnej właściwości. W zależności od wartości przedmiotu sporu w pierwszej instancji sprawę rozpatruje sędzia pokoju lub sąd powszechny. Sąd powszechny orzeka w składzie jednego sędziego lub kilku sędziów w zależności od przedmiotu sprawy. Apelacje od wyroków wydanych w pierwszej instancji zazwyczaj rozpatrują sądy apelacyjne (*corti d'appello*). W niektórych przypadkach postępowanie należy jednak wszcząć w sądzie apelacyjnym (sprawy, w których sąd apelacyjny ma właściwość funkcjonalną (*competenza funzionale*), na przykład w przypadku wniosków o unieważnienie orzeczenia arbitrażowego). Co do zasady sprawę rozpatruje sąd pierwszej instancji właściwy dla miejsca zamieszkania pozwanego.

2.2 Właściwość miejscowa (który sąd jest właściwy do rozpoznania mojej sprawy: sąd w mieście A czy w mieście B?).

Aby ustalić, który sąd ma właściwość miejscową, należy sprawdzić miejsce zamieszkania lub domicylu pozwanego, które wskazuje na właściwość ogólną dla osób fizycznych, lub ustalić sąd w innym miejscu, w którym sądy mogą mieć właściwość przemienną dla danej kategorii spraw, na przykład w sporach dotyczących zobowiązań umownych sądem właściwym może być sąd w miejscu powstania zobowiązania.

W przypadku niektórych sporów istnieją sądy szczególne, które mają właściwość wyłączną. W sprawach konsumenckich sądem właściwym jest sąd miejsca zamieszkania lub pobytu konsumenta, natomiast w sprawach dotyczących praw do nieruchomości oraz eksmisji lub przejęcia sądem właściwym jest sąd miejsca położenia nieruchomości.

2.2.1 Podstawowa zasada ustalania właściwości miejscowej

W przypadku osób fizycznych sądem właściwym zazwyczaj jest sąd miejsca zamieszkania (*residenza*) lub domicylu (*domicilio*) albo, w przypadku gdy oba te miejsca są nieznane, sąd miejsca pobytu (*dimora*) pozwanego. Jeżeli pozwany nie ma miejsca zamieszkania, domicylu lub pobytu we Włoszech lub gdy miejsce jego pobytu jest nieznane, wówczas sądem właściwym jest sąd miejsca zamieszkania powoda.

W przypadku osób prawnych sądem właściwym jest sąd miejsca siedziby (*sede*) lub (według wyboru powoda) zakładu (*stabilimento*) oraz pełnomocnika upoważnionego do działania w ich imieniu. Spółki osobowe nieposiadające osobowości prawnej, stowarzyszenia i komitety mają siedzibę w miejscu, w którym zwykle prowadzą działalność.

2.2.2 Wyjątki od podstawowej zasady

Wyjątki od zasady właściwości ogólnej dotyczą sądów mających właściwość wyłączną, na przykład w sprawach konsumenckich, w których sądem właściwym jest sąd miejsca zamieszkania konsumenta.

2.2.2.1 W jakim przypadku mam możliwość wyboru pomiędzy sądem w miejscu zamieszkania pozwanego (sąd wyznaczony przez zastosowanie podstawowej zasady) a innym sądem?

W niektórych przypadkach możliwy jest wybór między właściwością ogólną a właściwością przemienną. Poza sądami właściwości ogólnej dla osób fizycznych lub prawnych powód ma również możliwość wszczęcia postępowania przed innym sądem przewidzianym fakultatywnie w sprawach dotyczących zobowiązań względem określonych osób (*diritti di obbligazione*): w takich przypadkach powód może zwrócić się do sądu właściwości ogólnej albo do sądu miejsca powstania przedmiotowego zobowiązania (zdarzenia, na którym opiera się takie zobowiązanie, które może mieć charakter umowy lub pozaumowny) lub do sądu miejsca, w którym zobowiązanie ma zostać wykonane (art. 20 kodeksu postępowania cywilnego).

2.2.2.2 W jakim przypadku muszę wybrać sąd inny niż ten właściwy dla miejsca zamieszkania pozwanego (sąd wyznaczony przez zastosowanie podstawowej zasady)?

Sytuacja taka ma miejsce, gdy dany sąd ma właściwość wyłączną. Na przykład w sprawach dotyczących eksmisji lub sporów dotyczących praw rzeczowych będzie to sąd miejsca położenia nieruchomości, natomiast w przypadku sporów konsumenckich sądem właściwym jest zawsze sąd miejsca zamieszkania konsumenta.

2.2.2.3 Czy strony mogą samodzielnie określić jako właściwy sąd, który w innym wypadku nie byłby właściwy?

Z wyjątkiem przypadków, w których właściwość jest niezmienna (na przykład właściwość miejscowa w sprawach dotyczących nieruchomości), strony mogą wspólnie wybrać inny sąd (art. 20 kodeksu postępowania cywilnego).

3 W przypadku gdy właściwość mają sądy szczególne, w jaki sposób mogę dowiedzieć się, do którego z nich należy się zwrócić?

W zależności od charakteru sporu sądami właściwymi są sądy powszechne, które rozpatrują sprawy dotyczące praw i dóbr osobistych, lub sądy szczególne, które zajmują się uzasadnionymi interesami w kontaktach z organami publicznymi lub innymi szczególnymi zagadnieniami (np. sąd administracyjny, sąd ds. rachunków sektora publicznego lub sąd ds. podatkowych).

W systemie sądów powszechnych o tym, czy dana sprawa będzie rozpatrywana przez wyspecjalizowany wydział lub sędziego zajmującego się określonymi sprawami, decyduje przedmiot sporu. Na przykład spory dotyczące przedsiębiorstw rozpatruje sąd gospodarczy.

Powiązane strony

<http://www.giustizia.it/>

Powiązane załączniki

Art. 1–30 BIS kodeksu postępowania cywilnego (125 Kb)

Ostatnia aktualizacja: 30/07/2019

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.